

Minister LNV

datum
10 juni 2020
kenmerk
20.241
uw relatienummer

bijlage(n)

Betreft: internetconsultatie wetsvoorstel stikstofreductie en natuurverbetering

Geachte mevrouw Schouten,

De Woonbond maakt graag gebruik van de mogelijkheid om via de internetconsultatie te reageren op het wetsvoorstel stikstofreductie en natuurverbetering. Wij hechten belang aan een schoon milieu en gezonde natuur. Maar ons primaire belang inzake dit wetsvoorstel is het voorkomen van een verergering van de wooncrisis door de stikstofproblematiek.

Nederland heeft op dit moment een tekort van ruim 300.000 woningen, circa vijf jaarproducties. De oorzaken daarvan zijn divers, maar een ding is duidelijk: de problematiek is versterkt door de stikstofuitspraak de Raad van State van mei 2019, waarbij bleek dat de Nederlandse wetgeving niet voldoet aan de uitgangspunten van het Europese derogatiebeleid. Als gevolg daarvan kwamen een groot aantal bouwprojecten voor meer dan een half jaar stil te liggen. Belangrijker was dat ook het vergunningenproces voor nieuwe bouwprojecten stagneerde, wat zeer negatieve effecten zal hebben op de hoeveelheid in 2021 en 2022 op te leveren woningen.

Dit is buitengewoon wrang, omdat de stikstofemissies van de bouwsector klein zijn. De grote emissies worden veroorzaakt door de landbouw, de mobiliteit en industrie. Bouwactiviteiten dragen voor hooguit 2% bij aan de problematiek. De economische schade is echter voor meer dan de helft geland bij de bouwsector en de groeiende huisvestingsproblematiek landt vervolgens grotendeels bij de meest kwetsbare huishoudens. Dat is oneerlijk, dus onacceptabel.

De Woonbond vindt dat de stikstofproblematiek opgelost moet worden op basis van het principe: de vervuiler betaalt. Wij zijn ervoor dat de emissies stapsgewijs bij de bron teruggebracht worden, waarbij iedere sector een bijdrage moet leveren die evenredig is met het aandeel in de huidige uitstoot. Ook de bouw zal dus moeten bijdragen, niet voor 50% maar voor 2%. Het voordeel is dat daarmee het uiterst academische onderscheid tussen achtergronddeposities en gebiedsgerichte deposities -een uitnodiging tot creatief rekenen!- komt te vervallen.

De aanpak waar wij voorstander van zijn lijkt op de strategie van de klimaataanpak, waarbij eveneens gekozen wordt voor een stapsgewijze brongerichte aanpak, die langjarig is en maatschappelijke partijen zekerheid biedt over de eisen waarop ze op lange termijn moeten voldoen.

Wij constateren dat het wetsvoorstel volstrekt niet in lijn is met dit uitgangspunt. De bijdragen van sectoren zijn niet evenredig met hun huidige uitstoot. Er is geen sprake van een structurele stapsgewijze verlaging van de emissies tot een zodanig niveau dat het risico van een nieuwe lockdown van de bouw voorkomen wordt. Ook het compensatiebeleid met natuurontwikkeling is halfslachtig. In plaats daarvan had het voor de hand gelegen om het concept van de Ecologische Hoofdstructuur, dat in 2012 ten grave is gedragen, in hoog tempo te voltooien. Nederland is een steeds voller land. Investerings in de EHS zullen we hard nodig hebben om de leefbaarheid in de toekomst op peil te houden.

Wij roepen het kabinet op om het wetsvoorstel aan te passen in de door ons bepleite richting, en zijn als Woonbond graag bereid om daarover te blijven meedenken.

Met vriendelijke groet,

Zeno Winkels
algemeen directeur